

**Een archeologisch inventariserend  
veldonderzoek door middel van  
proefsleuven (IVO-P) ten behoeve van de  
aanleg van een regenwaterbuffer in  
plangebied Beerkekamp te Posterholt,  
gemeente Roerdalen (L)**

M.J.M. de Wit

ARC-Rapporten 2010-217

Groningen  
7 oktober 2010  
ISSN 1574-6887



## Colofon

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P) ten behoeve van de aanleg van een regenwaterbuffer in plangebied Beerkekamp te Posterholt, gemeente Roerdalen (L)

ARC-Rapporten 2010-217  
ARC-Projectcode 2010/428

Tekst  
M.J.M. de Wit  
Afbeeldingen  
J.P. Mendelts & B. Schomaker  
Redactie  
K. Otten

Status  
definitieve versie

Autorisatie — C.G. Koopstra



Uitgegeven door  
ARC bv  
Postbus 41018  
9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Groningen, 7 oktober 2010

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op [www.arcbv.nl](http://www.arcbv.nl)

---

**Projectgegevens**

---

Projectnaam	Posterholt, regenwaterbuffer Beerkekamp
Projectcode	2010/428
Archisnummer	42635
Beheer en plaats van documentatie	Archaeological Research & Consultancy
Projectleider	M.J.M. de Wit
Contact	050-3687192/06-55147249, m.de.wit@arcbv.nl
Opdrachtgever	Adviesbureau Brouwers, dhr. N. de Wit
Contact	0475-334651, n.dewit@brouwers.com
Bevoegd gezag	Gemeente Roerdalen, dhr. L. Bijl
Contact	0475-538888

---

**Locatiegegevens**

---

Toponiem	Beerkekamp
Plaats	Posterholt
Gemeente	Roerdalen
Provincie	Limburg
Kaartblad	Kaartblad
RD-coördinaten	N: 200.323/348.193 O: 200.425/348.097 Z: 200.335/348.030 W: 200.264/348.151
Oppervlakte	13000 m <sup>2</sup>

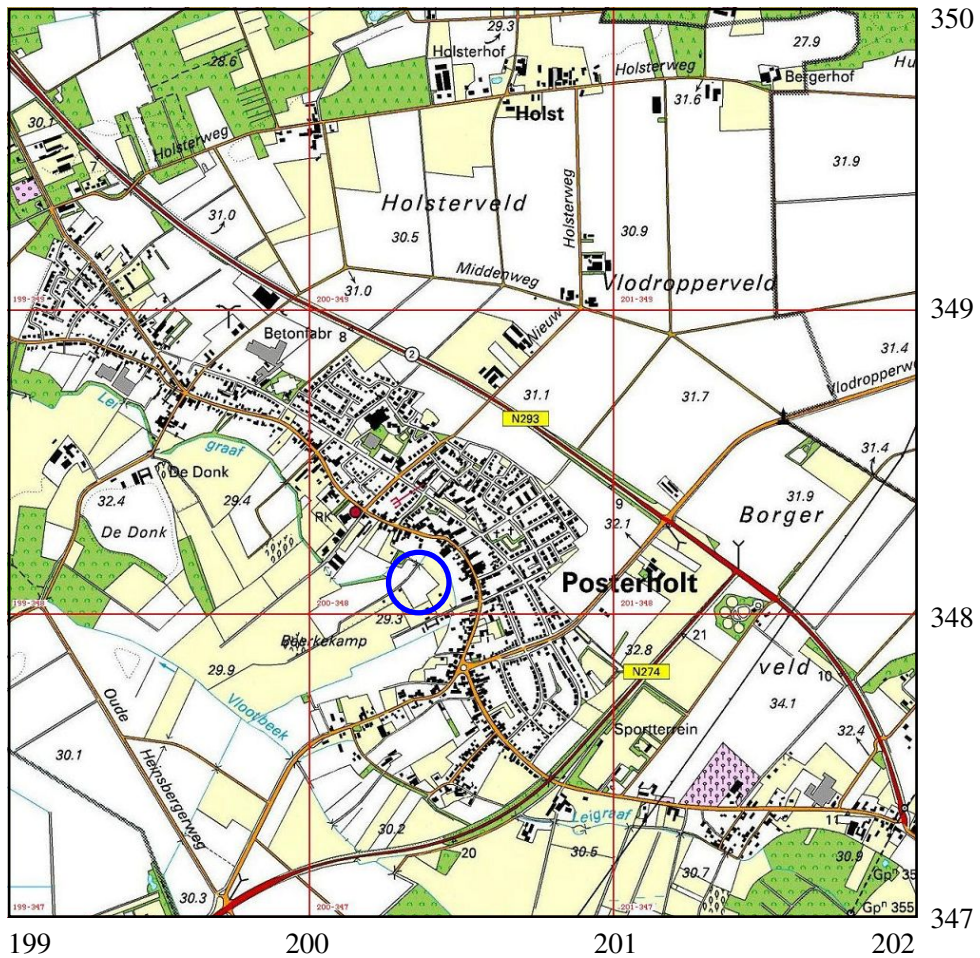
---

**Beschrijving onderzoekslocatie**

---

Geologie	Formatie van Beegden, veelal met een dek van de Formatie van Bortel, Laagpakket van Wierden.
Geomorfologie	Laaggelegen beekdalbodem zonder veen en een geul van meanderend afwateringsstelsel.
Bodem	Poldervaaggrond, lichte zavel (KRn1-V), vorstvaaggrond, lemig fijn zand (Zb23-VII)
Historische situatie	Begin 19e eeuw compleet bebost, sinds midden 19e eeuw in gebruik geweest als gras- en akkerland, in de 2e helft van de 20e eeuw deels bebouwd geweest met enkele schuren.
Archeologische verwachting	Alle archeologische perioden, van vroege prehistorie tot Nieuwe Tijd. Tijdens het vooronderzoek is laatmiddeleeuws en mogelijk Romeins vondstmateriaal aangetroffen.

---



Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Dhr. N. de Wit van adviesbureau Brouwers heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) opdracht verleend voor het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P). De aanleiding voor dit onderzoek betreft de aanleg van een regenwaterbuffer in plangebied Beerkekamp te Posterholt (gemeente Roerdalen, Limburg). Hierbij zal het plangebied (grotendeels) worden vergraven tot een diepte van 28,80 m +NAP. Dit houdt in dat het plangebied met ca. 0,75 m zal worden afgegraven. Het onderzoek is uitgevoerd van maandag 30 augustus t/m woensdag 1 september 2010. De projectleiding was in handen van mw. drs. M.J.M. de Wit. De veldtechniek werd verzorgd door M. Bannink MA en het grondwerk door J.P. Mendelts BA en M.C.M. Komen MA. De graafmachine werd geleverd door fa. Hecker uit Venlo, met als kraanmachinist dhr. M. Janssen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).<sup>1</sup>

## 1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het proefsleuvenonderzoek is de archeologische waarde van het plangebied vast te stellen om een advies te kunnen geven over eventuele (archeologische) vervolgstappen. In het Programma van Eisen, dat is opgesteld door N. van Malssen (ARC bv), zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- 1 *In welke mate is het gebied verstoord?*
- 2 *Wat is de geologische/bodemkundige opbouw?*
- 3 *Wat is het leemgehalte van het dekzand?*
- 4 *Wat is de aard, omvang, kwaliteit en verloop van de archeologische sporen en sporenclusters?*
- 5 *Uit welke periode(n) dateren de sporen?*
- 6 *Wat is de datering van de archeologische vondsten en tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij?*
- 7 *Is er een relatie te leggen tussen de archeologische vondsten en sporen?*
- 8 *Wat is de relatie van vondsten en sporen met de eerder aangetroffen vondsten en sporen in de omgeving?*
- 9 *Is er sprake van verschillende bewoningsfasen?*
- 10 *Wat is de relatie tussen de aangetroffen sporen/structuren en het omringende landschap?*
- 11 *Welke vindplaatstypen zijn er aangetroffen?*
- 12 *Zijn de aangetroffen vindplaatsen behoudenswaardig?*
- 13 *Indien het onderzoek geen archeologische resten of categoriaal beperkte archeologische fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke*

<sup>1</sup>De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op [www.sikb.nl](http://www.sikb.nl).

*verklaring is hiervoor dan te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van: aantoonbare afwezigheid van bewoning en / of actief landgebruik, verstoring van antropogene aard, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door bodemprocessen, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door werk- of weersomstandigheden?*

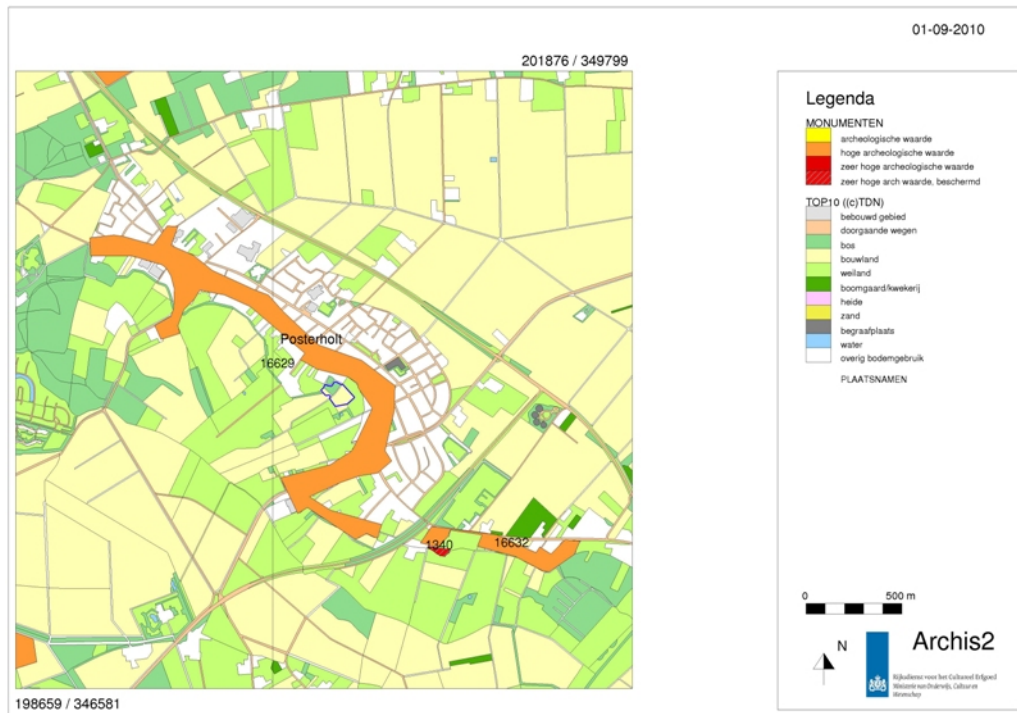
Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt de onderzoekslocatie KNA-conform gewaardeerd en wordt een advies gegeven over het al dan niet vrijgeven van de onderzoekslocatie. In het selectieadvies wordt aangegeven:

- 1 *Welke aangetroffen archeologische sporen behoudenswaardig zijn; daarbij mag een nuancering worden toegepast, zoals op de archeologische monumentenkaart gebruikelijk is (van waarde, hoge waarde, zeer hoge waarde)*
- 2 *Welke aanbevelingen te geven zijn met betrekking tot de bij vervolgonderzoek toe te passen strategieën, methoden en technieken (zowel opgravingen als uitvoeringsbegeleiding); hierbij*
- 3 *Mogen uitspraken worden gedaan over de trefkansen op nog niet onderzochte delen van het terrein volgens de systematiek van de IKAW (lage, middel-hoge, hoge trefkans).*
- 4 *Welke aanbevelingen te geven zijn met betrekking tot te nemen behoudsmaatregelen.*

### **1.3 Onderzoeksgeschiedenis**

Het plangebied is eerder middels een archeologisch bureau- en booronderzoek onderzocht. Uit het bureau-onderzoek, uitgevoerd door E-consultancy<sup>2</sup>, blijkt dat het plangebied geomorfologisch gezien binnen een geul van een meanderend afwateringsstelsel en een beekdalbodem zonder veen te liggen. Het huidige beekdal van de Vlootbeek en de Leigraaf is een verlaten, in het Maasterras ingesleten, rivierdal van de Roer. Deze stroomt tegenwoordig 3 km ten noorden van het plangebied. Nadat de Roer zijn koers had verlegd werd het dal door afwaterende beken overgenomen. In het plangebied worden poldervaaggronden en vorstvaaggronden aangetroffen. De vorstvaaggronden in het westen van het plangebied wijzen mogelijk op de aanwezigheid van een landduin. Dit landduin is vermoedelijk ontstaan gedurende het Weichselien door het verstuiwen van zand in het droge Roerdal. Volgens zowel de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) als de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Limburg ligt de onderzoekslocatie deels in een gebied met een middelhoge en deels in een gebied met een hoge archeologische trefkans. De locatie ligt binnen het provinciaal archeologisch aandachtsgebied Vlootbeekdal. In de omgeving van de locatie ligt een aantal archeologische monumenten, namelijk AMK-terreinen 16.629, 16.632 en 1.340 (resp. de historische kernen van Posterholt en Borg en een kasteelheuvel uit de 12e – 14e eeuw; afb. 2). De archeologische waarnemingen uit de omgeving betreffen met name waarnemingen van vuurstenen artefacten uit de periode Mesolithicum – Neolithicum.

<sup>2</sup>M. Stiekema, oktober 2009. *Archeologisch bureauonderzoek regenwaterbuffer 'Beerkekamp' te Posterholt, gemeente Roerdalen*. Swalmen, E-consultancy rapport 09021105.01.



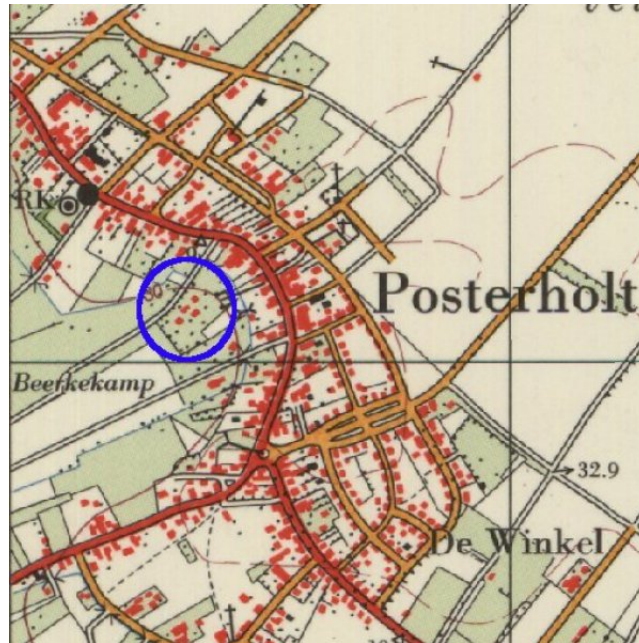
Afbeelding 2. Het onderzoeksgebied (blauw omkaderd) met de omringende AMK-terreinen. Bron: Archis2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Wat betreft het historisch gebruik van het plangebied is bekend dat het tot in de 19e eeuw in is gebruik geweest als bos. Na de 19e-eeuwse ontginningen is het plangebied hoofdzakelijk als grasland en akkerland in gebruik geweest. De huidige bospercelen in het westen van het plangebied zijn in de 20e eeuw opnieuw aangeplant. Centraal in het plangebied hebben in de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw een viertal gebouwen gestaan (afb. 3). Volgens de heer H. Schmitz, amateur-archeoloog te Posterholt, waren dit kippenhokken. Deze zijn in de jaren 80 weer gesloopt.<sup>3</sup>

Tijdens het booronderzoek, uitgevoerd door ARC bv, zijn op het noordelijk deel van het plangebied tien boringen gezet (afb. 4). Uit deze boringen bleek dat de top van het bodemprofiel uit een humusrijke bouwvoor bestond, opgebouwd uit matig siltige tot sterk zandige leemafzettingen. Deze toplaag heeft een dikte van 40 tot 50 cm en was bij zeven van de tien boringen verstoord met fragmenten baksteen, leisteen, houtskool en steenkoolgruis. Bij boringen 1 en 2 is direct onder de bouwvoor een verstoorde laag sterk zandige leem met een dikte van 20 cm aangetroffen. De verstoorde bodemlagen kenmerken zich door de aanwezigheid van resten baksteen en resten van zowel de bouwvoor als natuurlijke ondergrond. Direct onder de verstoorde bovengrond is de onverstoorde C(g)-horizont, bestaande uit grijsbruin tot grijsgeel, zwak tot sterk zandige leemafzettingen en matig grove, matig tot ui-

<sup>3</sup>Bron: M. Stiekema, 2009, p. 3.





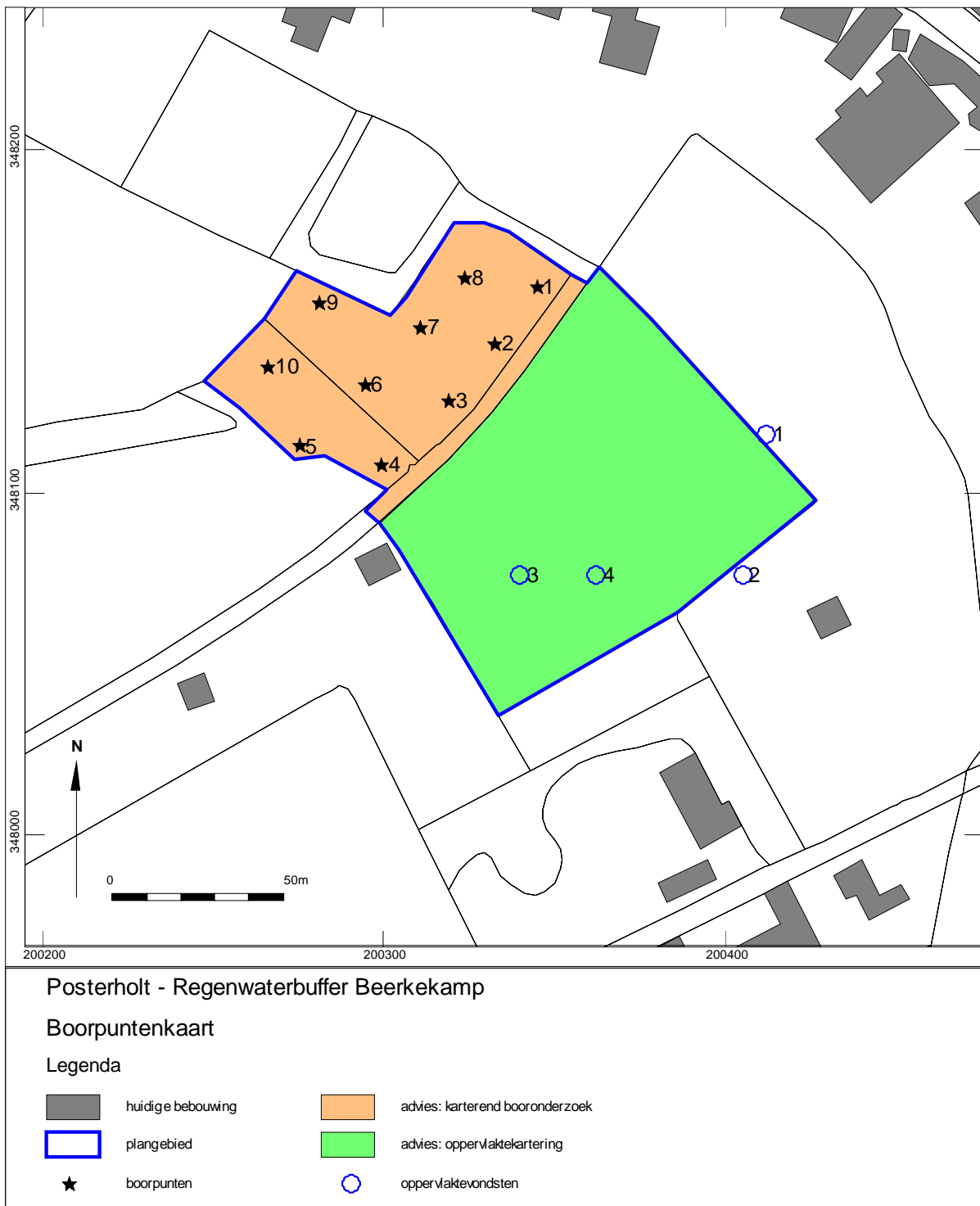
Afbeelding 3. Topografische kaart uit 1968 met in de blauwe cirkel de vier inmiddels afgebroken gebouwtjes binnen het plangebied. Bron: [www.watwaswaar.nl](http://www.watwaswaar.nl).

terst siltige zandafzettingen aangetroffen. Bij boring 9 is op 1 m beneden maaiveld een veenlaag aangetroffen (Wullink & Stiekema 2010). Het zuidelijk deel van het plangebied is middels een oppervlaktekartering onderzocht, nadat op het terrein eerst twee stroken grond waren geploegd en geëgd. Hierna lag het terrein enkele weken braak, zodat het kon uitregenen. Tijdens de oppervlaktekartering is aardewerk aangetroffen uit de Late Middeleeuwen en mogelijk ook uit de Romeinse Tijd. Verder zijn aardewerk en bouwkeramiek uit de Nieuwe Tijd aangetroffen (zie afb. 4).

#### 1.4 Werkwijze

Het veldwerk is uitgevoerd zoals voorgeschreven in het Programma van Eisen en conform de KNA 3.1. Op het onderzoeksgebied zijn negen proefsleuven met een afmeting van 4×25 m aangelegd, één proefsleuf met een afmeting van 4×50 m en twee kleine proefsleuven van 4×5 m (zie afb. 5). Proefsleuven 1 t/m 3 hebben een wat grillige vorm vanwege de vele boomstronken die zich nog op het terrein bevonden (tot voor kort stonden hier dennenbomen). Proefsleuf 4 zou volgens het oorspronkelijke puttenplan bestaan uit twee sleuven. Eén van deze sleuven was echter geplot op een groenstrook ten westen van het plangebied die niet betreden mocht worden, waarna is besloten de sleuf op te schuiven naar het oosten en te koppelen aan de tweede sleuf.

De proefsleuven zijn als volgt aangelegd: Met de graafmachine werd voorzichtig schavend de bouwvoor (A-horizont) en de eronder liggende menglaag van bouw-

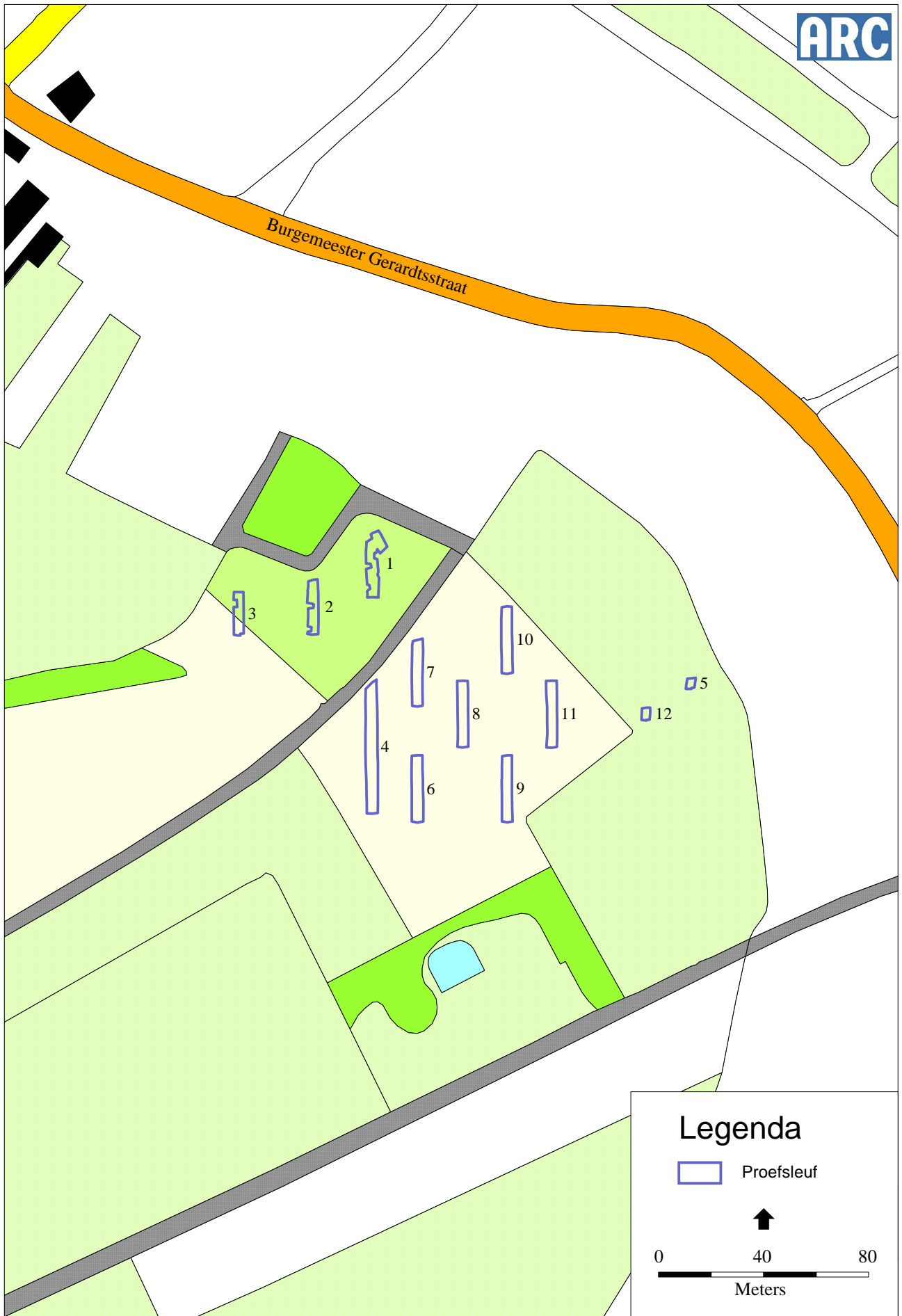


Afbeelding 4. Boorpuntenkaart met locaties van de vondsten aangetroffen bij de oppervlaktekartering. Bron: Wullink & Stiekema 2010, afb. 2.

voor met zwak tot sterk zandige leemafzettingen en matig grove, matig tot uiterst siltige zandafzettingen (C(g)-horizont) verwijderd totdat de C(g)-horizont werd bereikt, waar zich het archeologisch sporenvak bevindt. Bij de aanleg van de vlakken zijn zowel de verwijderde grond (bouwvoor, menglaag) als het sporenvak zelf afgezocht met een metaaldetector. Het sporenvak is getekend (schaal 1:50), gefotografeerd en de hoogte van het vlak en het maaiveld zijn bepaald ten opzichte van het NAP. Indien zich archeologische sporen in het vlak bevonden, werd een klein deel van het spoor 'gecoupt'<sup>4</sup> om de aard en de diepte van ervan te bepalen. De coupes zijn gefotografeerd en getekend (schaal 1:20). Per sleuf is van één van de lengteprofielen een profielopname gemaakt. Deze zijn getekend (1:20) en/of gefotografeerd. Vondsten zijn bij de aanleg van de vlakken verzameld per vak van 4×5m of per spoor. Na afloop van de werkzaamheden zijn de proefsleuven weer dichtgegooid.

---

<sup>4</sup>Couperen: de helft van het spoor verwijderen, zodat een doorsnede ontstaat.



Afbeelding 5. Overzicht van de aangelegde proefsleuven. Kaart: B. Schomaker.

## 2 Resultaten

### 2.1 Bodemopbouw

In de drie proefsleuven die in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied zijn aangelegd (sleuven 1 t/m 3) bevindt zich tussen de huidige bouwvoor en de natuurlijke ondergrond, de C-horizont (lichtgeelgrijze zwak zandige leem), een menglaag van bouwvoor met C-horizont. Deze laag zal het gevolg zijn van de vele bomen en begroeiing die tot voor kort op het terrein stonden en onlangs zijn verwijderd. Op het overige deel van het onderzoeksgebied bestaat de bodemopbouw uit een bouwvoor met daaronder direct de C-horizont. In de profielopname van proefsleuf 8 is te zien dat hier de C-horizont naar beneden toe zandiger wordt, het leemgehalte wordt minder.

### 2.2 Sporen en structuren

In de proefsleuven is een klein aantal sporen aangetroffen (bijlage 3). Deze sporen bestaan voor een groot deel uit (sub)recente verstoringen, met daarnaast natuurlijke verstoringen. De recente verstoringen in proefsleuven 4, 7 en 8 kunnen worden gerelateerd aan de in paragraaf 1.3 reeds genoemde kippenhokken (zie afb. 3).

In proefsleuf 3 is een deel van de oude loop van de beek, die direct ten noorden van het onderzoeksgebied ligt, teruggevonden; deze was dichtgegooid met zand (sporen 2 en 1 (vulling 2), proefsleuf 3).<sup>5</sup> In sleuven 2, 4, 6, 8, 9 en 11 is een aantal sloten aangetroffen (afb. 6). De sloten hebben zowel een noordoost-zuidwest-oriëntatie als een noordwest-zuidoost-oriëntatie (haaks op elkaar), hebben een breedte van 1,5 – 2,5 m en een resterende diepte van 50–75 cm. De vulling van de sloten bestaat uit lichtbruingrijze, geel gevlekte zwak zandige leem met baksteenresten. Deze sloten zijn terug te vinden op de kadastrale minuut van 1811 – 1832 en betreffen 19e-eeuwse perceelsgrenzen (afb. 7). De sloten zijn ingegraven in de natuurlijke ondergrond (C-horizont) en afgedekt door de huidige bouwvoor. In proefsleuven 8 en 9 is in het profiel te zien dat op de gedempte sloot een extra demplaag ligt met onder andere baksteenfragmenten.

### 2.3 Vondsten

Tijdens het onderzoek is een aantal vondsten gedaan. Deze vondsten bestaan uit aardewerk, metaal, glas, pijpjarde, bouwmetaal, dierlijk botmetaal en natuursteen. De meeste vondsten zijn aangetroffen bij de aanleg van de proefsleuven en zijn afkomstig uit de bouwvoor of de menglaag van bouwvoor met C-horizont. Uit een klein aantal sporen is vondstmateriaal afkomstig, nl. uit spoor 6 in proefsleuf 8 (vnr. 45), spoor 6 in proefsleuf 10 (vnr. 42) spoor 6 in proefsleuf 4 (vnr. 19) en spoor 7 in proefsleuf 2 (vnr. 7).

<sup>5</sup>Mondelinge mededeling omwonende, de beek is ca. 50 jaar geleden gedempt/verlegd.



Afbeelding 6. Sloop in proefsleuf 8 in het vlak (boven) en in het profiel (onder). Foto's: J. Mendelts.



Afbeelding 7. Uitsnede van de kadastrale minuut van 1811 – 1832 met daarop geplot de sporenkaart. Bron: [www.watwaswaar.nl](http://www.watwaswaar.nl), kaart bewerkt door B. Schomaker.

Het bouw materiaal (tegel, dakpan, baksteen) bestaat enkel uit 19e- en 20e-eeuws materiaal. Ook het aardewerk heeft deze datering en bestaat uit steengoed, industrieel wit en roodbakkend aardewerk. Slechts twee scherven hebben een iets oudere datering, nl. laatmiddeleeuws (Rijnlands aardewerk, 1200 – 1400, vnr. 19) en 17e- en 18e-eeuws (roodbakkend aardewerk, 1650 – 1750, vnr. 38).<sup>6</sup>

De fragmenten van groen en wit glas zijn afkomstig van flessen en hebben een recente datering. Het fragment Goudse pijp kan niet nader gedateerd worden dan uit de Nieuwe Tijd.<sup>7</sup>

Het dierlijk botmateriaal is afkomstig van een dierlijk deelskelet, aangetroffen bij de aanleg van proefsleuf 1 in de bouwvoor. Het betreft een hond, de datering van het skelet is recent.

Het natuursteen bestaat uitsluitend uit leisteen en is aangetroffen in de proefsleuven 1, 2 en 4. Van één van de buurtbewoners werd tijdens het veldwerk vernomen dat dit leisteen afkomstig is van de kerk die vroeger op het pleintje direct ten oosten van het onderzoeksgebied heeft gestaan. Deze kerk is in 1945 aan het eind van de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers opgeblazen.

Onder het metaal bevindt zich een aantal munten en twee lakenloodjes, die bij de aanleg van het vlak in de proefsleuven met de metaaldetector zijn gevonden. De munten zijn alle van koper en in een matige tot redelijke staat van conservering. Twee munten kunnen op jaartal worden gedateerd; één dateert uit 1783 (vnr. 2) en één uit 1900 (vnr. 37), de overige twee dateren uit de Nieuwe Tijd. De lakenloodjes worden ook in de Nieuwe Tijd geplaatst. Het overige metaal is recent van aard, zoals spijkers, kogels en granaathulzen. Het lood dat dat is aangetroffen betreft daklood, dat eveneens geassocieerd kan worden met de in de Tweede Wereldoorlog opgeblazen kerk.<sup>8</sup>

---

<sup>6</sup>Determinatie: J.J. Lenting, ARC bv.

<sup>7</sup>Determinatie: M. Daleman, ARC bv.

<sup>8</sup>Determinatie: M. Daleman, ARC bv.



### 3 Conclusies

Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen de onderzoeksvragen, zoals ze zijn gesteld in het PvE (zie paragraaf 1.2), als volgt worden beantwoord:

1 *In welke mate is het gebied verstoord?*

In het gehele onderzoeksgebied is geen intacte bodemopbouw meer aanwezig, de bodem bestaat uit een bouwvoor die direct op de zwak lemige natuurlijke ondergrond ligt en van een eventueel podzolprofiel is geen sprake. In het noordelijk deel van het onderzoeksgebied bevindt zich tussen de bouwvoor en de natuurlijke ondergrond nog een menglaag die het gevolg is van plant- en boomwortels. In de uiterste noordwesthoek is een deel van de gedempte loop van een oude beek aangetroffen. Daarnaast zijn op het terrein restanten van recente bebouwing gevonden, die zichtbaar zijn op de topografische kaart uit 1968 (kippenhokken).

2 *Wat is de geologische/bodemkundige opbouw?*

Zie boven. Het onderzoeksgebied betreft een laaggelegen beekdalbodem zonder veen en een geul van een meanderend afwateringsstelsel. Het gebied bestaat uit afzettingen van de Formatie van Beegden, veelal met een dek van de Formatie van Bostel, Laagpakket van Wierden (Wullink & Stiekema 2010).

3 *Wat is het leemgehalte van het dekzand?*

In de top van de C-horizont is het leemgehalte vrij hoog (zwak zandige leem, Lz1), dieper wordt het zandgehalte hoger.

4 *Wat is de aard, omvang, kwaliteit en verloop van de archeologische sporen en sporenclusters?*

Op het terrein is een aantal sporen aangetroffen die een nieuwetijdse/recente datering hebben. Het betreft 19e-eeuwse sloten en 20e-eeuwse resten van bebouwing. De sporen bevinden zich voornamelijk in de zuidelijke helft van het onderzoeksgebied.

5 *Uit welke periode(n) dateren de sporen?*

De sporen dateren uit de Nieuwste Tijd.

6 *Wat is de datering van de archeologische vondsten en tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij?*

De archeologische vondsten bestaan uit aardewerk, metaal, glas, pijpjarde, bouw materiaal, dierlijk botmateriaal en natuursteen. De vondsten dateren uit de Nieuwe of Nieuwste Tijd, slechts één aardewerkscherf heeft een laat-middeleeuwse datering.

7 *Is er een relatie te leggen tussen de archeologische vondsten en sporen?*

Nee, amper. De meeste vondsten zijn gedaan bij de aanleg van het vlak. Slechts vier vondstnummers zijn afkomstig uit sporen, te weten één sloot (spoor 6 in proefsleuf 8, vnr. 45) en drie (sub)recente verstoringen (spoor 6 in proefsleuf 10, vnr. 42, spoor 6 in proefsleuf 4, vnr. 19, en spoor 7 in proefsleuf 2, vnr. 7).

8 *Wat is de relatie van vondsten en sporen met de eerder aangetroffen vondsten en sporen in de omgeving?*

Er is geen relatie te leggen met eerder aangetroffen vondsten en sporen in de omgeving.

9 *Is er sprake van verschillende bewoningsfasen?*

Niet van toepassing.

10 *Wat is de relatie tussen de aangetroffen sporen/structuren en het omringende landschap?*

Niet van toepassing.

11 *Welke vindplaatstypen zijn er aangetroffen?*

Op het onderzoeksgebied zijn resten van de 19e-eeuwse parcelering aangetroffen, zoals deze te zien zijn op de kadastrale minuut van 1811 – 1832.

12 *Zijn de aangetroffen vindplaatsen behoudenswaardig?*

Volgens de waardering van de Kwaliteitseisen Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.1, is de vindplaats niet behoudenswaardig (zie paragraaf 4).

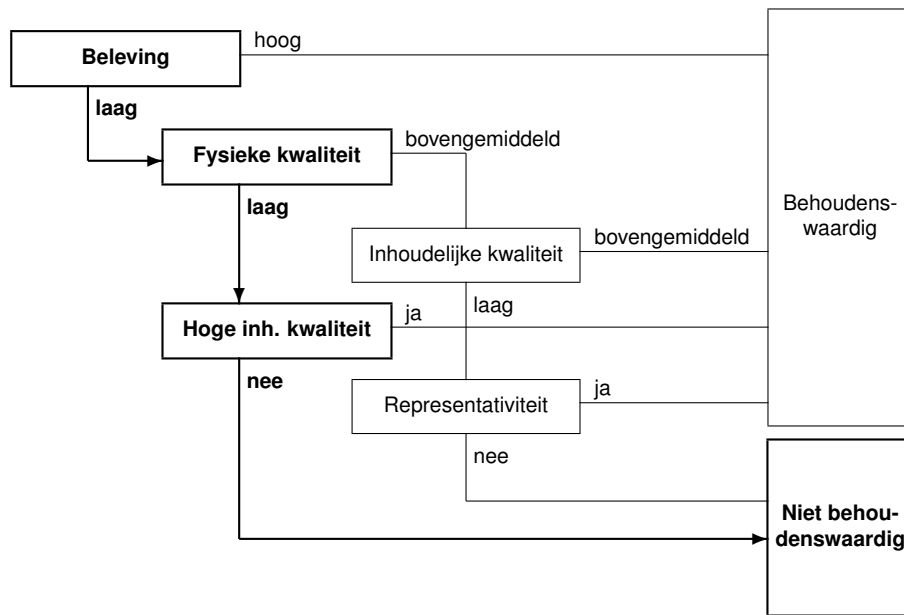
13 *Indien het onderzoek geen archeologische resten of categoriaal beperkte archeologische fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke verklaring is hiervoor dan te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van: aantoonbare afwezigheid van bewoning en / of actief landgebruik, verstoring van antropogene aard, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door bodemprocessen, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door werk- of weersomstandigheden?*

De reden voor het niet aantreffen van archeologische resten en/of fenomenen in het onderzoeksgebied, lijkt te liggen in het feit dat het gebied in vroeger tijden (vóór de 19e eeuw) niet gebruikt is. De historische gegevens die in het bureauonderzoek over het terrein zijn verzameld, worden door het archeologisch onderzoek onderstreept, maar van eventuele oudere resten is niets teruggevonden. De scherven die tijdens de oppervlaktekartering op het zuidelijk terreindeel zijn aangetroffen, lijken derhalve niet van het terrein zelf afkomstig te zijn maar van elders aangevoerd.

## 4 Waardering volgens KNA 3.1

Hieronder wordt de waardering gegeven van de resultaten volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.1. De waardering bestaat uit een scoretabel met uitleg en een beslissingsdiagram. In de scoretabel worden de resultaten van het onderzoek van een gewicht voorzien (mogelijke scores: 1 t/m 3). Een laag getal representeert een lage waarde en een hoog getal een hoge waarde. In het beslissingsdiagram wordt op basis van de scores in de tabel bepaald of het object behoudenswaardig is. De behoudenswaardigheid van de vindplaats is het leidende criterium voor het bepalen van de noodzaak voor vervolgonderzoek. Een korte uitwerking van de criteria waarmee in de scoretabel rekening is te vinden bijlage 1. Voor een volledige beschrijving van de normen en regels volgens welke deze waardering tot stand is gekomen, wordt verwezen naar de website van SIKB ([www.sikb.nl](http://www.sikb.nl)), waar de documentatie voor deze waardering is te vinden onder 'Archeologie, KNA 3.1, H3 Inventariserend veldonderzoek, Waarderen (VS07)'.

<hr/>		
<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>	score	opmerkingen
gaafheid	1	
conservering	2	sporen en vondstmateriaal
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>	score	opmerkingen
zeldzaamheid	1	
informatiewaarde	1	Alle informatie is tevens te achterhalen via oud kaartmateriaal.
ensemblewaarde	1	
representativiteit	–	
<hr/>		



## **5 Aanbeveling**

Het archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven op plangebied Beerkekamp te Posterholt heeft geen archeologisch interessante resten opgeleverd. De resten die zijn aangetroffen hebben te maken met de indeling en het gebruik van het gebied in de 19e en 20e eeuw. Het onderzoeksgebied is niet behoudenswaardig en de opdrachtgever, adviesbureau Brouwers, wordt aanbevolen geen archeologisch vervolgonderzoek te laten uitvoeren. Het terrein kan archeologisch gezien worden vrijgegeven. Alle definitieve besluitvorming hieromtrent dient met het bevoegd gezag, de gemeente Roerdalen, te worden besproken.

## **6 Samenvatting**

Bij een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven op plangebied Beerkekamp te Posterholt (Limburg), waar een regenwaterbuffer wordt gerealiseerd, zijn geen archeologisch interessante sporen en vondsten aangetroffen. De sporen die zijn gevonden betreffen 19e-eeuwse perceleringssloten, die direct zijn te herleiden van de kadastrale minuut van 1811 – 1832, en recente verstoringen die te maken hebben met 20e-eeuwse bebouwing. Het vondstmateriaal is vrijwel uitsluitend aangetroffen bij de aanleg van de proefsleuven in de bouwvooren en betreft (met uitzondering van één laatmiddeleeuwse scherf) nieuw(ste)etijds materiaal, een deel daarvan is zelfs zeer recent. De opdrachtgever wordt aanbevolen geen vervolgonderzoek uit te laten voeren, het terrein kan in archeologisch opzicht worden vrijgegeven.

## Literatuur

Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0.* Amersfoort.

Wullink, A.J. & M. Stiekema, 2010. *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van boringen en een oppervlaktekartering voor regenwaterbuffer Beerkekamp te Posterholt, gemeente Roerdalen (L).* Geldermalsen (ARC-Rapporten 2010-151).

## Bijlage 1 Waarderingscriteria conform KNA 3.1

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement; vorm en structuur; relatie met omgeving
herinneringswaarde	–	verbondenheid met feitelijk historische gebeurtenis; associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis
<i>Fysieke kwaliteit</i>		opmerkingen
gaafheid	1/2/3	aanwezigheid sporen; gaafheid sporen; ruimtelijke gaafheid; stratigrafie intact; mobilia in situ; ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling; ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen; aanwezigheid antropogeen biochemisch residu; stabiliteit van de natuurlijke omgeving
conservering	1/2/3	conservering artefacten (metaal/overig) conservering organisch materiaal
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		opmerkingen
zeldzaamheid	1/2/3	het aantal vergelijkbare monumenten (monumenttypen) van goede kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld; idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart
informatiewaarde	1/2/3	opgraving/onderzoek van vergelijkbare monumenten binnen dezelfde archeoregio (minder/meer dan 5 jaar geleden; volledig/partieel); recent en systematisch onderzoek in de betreffende archeoregio; recent en systematisch onderzoek van de betreffende archeologische periode; passen binnen vastgesteld onderzoeksprogramma van universitair instituut, RACM of anderen
ensemblewaarde	1/2/3	synchrone context: voorkomen van monumenten uit dezelfde periode binnen de micro-regio; diachrone context: voorkomen van monumenten uit opeenvolgende perioden binnen de micro-regio; landschappelijke context: fysisch- en historisch-geografische gaafheid van het contemporaine landschap; aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving
representativiteit	–	kenmerken voor een bepaald gebied en/of periode; het aantal vergelijkbare monumenten van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld en waarvan behoud is gegarandeerd; idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart



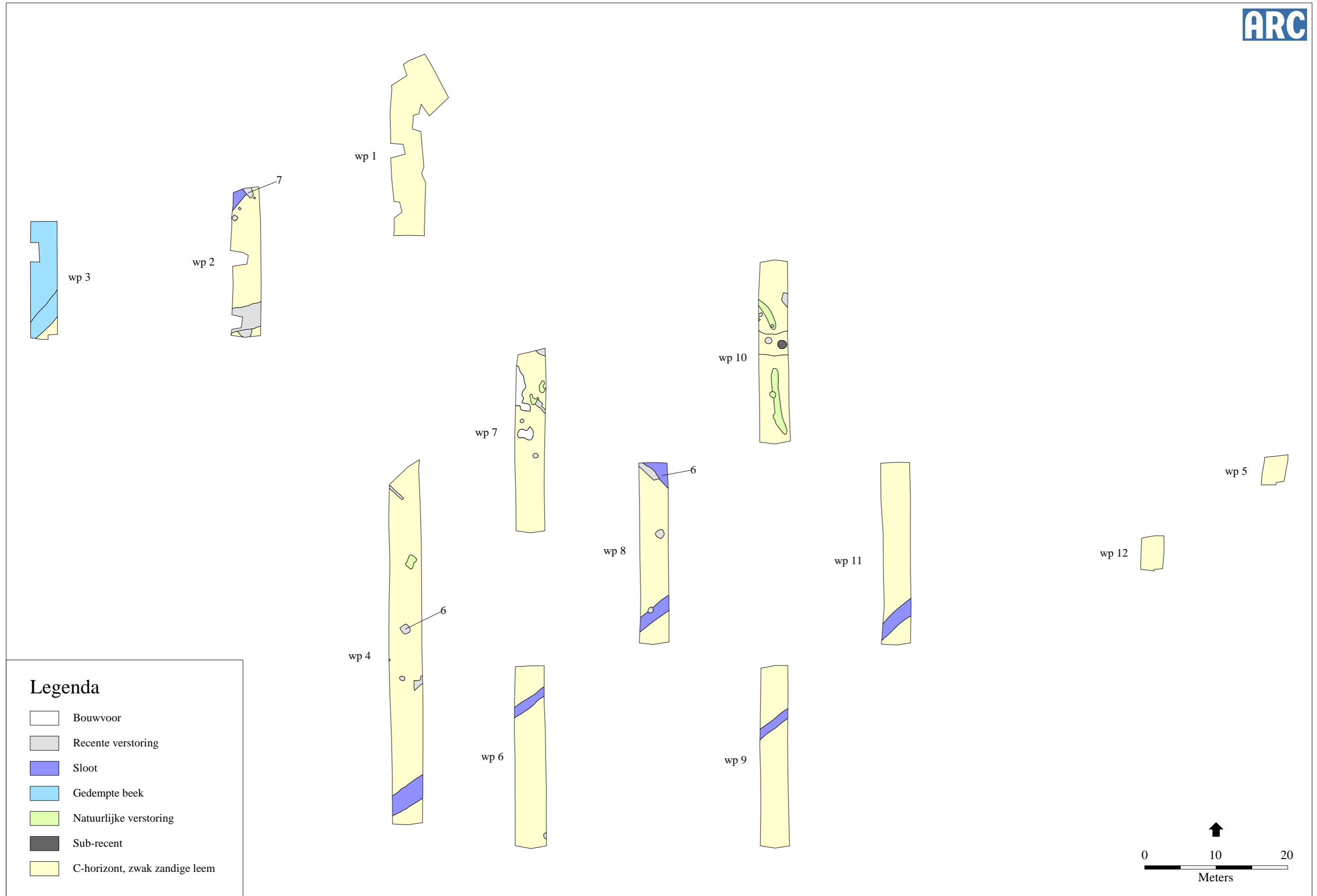
## Bijlage 2 Periodisering

De onderstaande tabel geeft een vereenvoudigde archeologische tijdsschaal (conform Brandt et al. 1992).

---

Periode	
Paleolithicum	8800 v. Chr. en eerder
Mesolithicum	8800 – 4900 v. Chr.
Neolithicum	5300 – 2000 v. Chr.
Bronstijd	2000 – 800 v. Chr.
IJzertijd	800 – 12 v. Chr.
Romeinse Tijd	12 v. Chr. – 450 n. Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 – 1050 n. Chr.
Late Middeleeuwen	1050 – 1500 n. Chr.
Nieuwe Tijd	1500 n. Chr. tot heden

---



Bijlage 3. De proefsleuven met de aangetroffen sporen. Kaart: B. Schomaker.